

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol. 11, No. 2, 2016, pp. 351 - 361

O J E D

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30

สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

A STUDY OF THE INSTRUCTIONAL SUPERVISION NEEDS OF TEACHERS IN SCHOOL CLUSTER 30, PRAWET DISTRICT, BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

นางสาวจำลอง กลับประสิทธิ์ *

Jumlong Klubprasit

ผศ.ดร.จุไรรัตน์ สุธรง **

Asst. Prof. Jurairat Sudrung, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ประชากรคือครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2558 จำนวน 105 คน จาก 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสุเหร่าจรเข้ขบ (กลางกรุงอุปถัมภ์) โรงเรียนวัดตะกล้า โรงเรียนคลองมะขามเทศ โรงเรียนคชเผือกอนุสรณ์และโรงเรียนคลองปึกหลัก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ มาตรฐานส่วนประมาณค่า และแบบสอบถามปลายเปิด ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร มีความต้องการการนิเทศการสอนโดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการเป็นอันดับแรกคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 4.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการเป็นอันดับแรกคือ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดผล มีค่าเฉลี่ย 4.24 รองลงมาคือ ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 4.08 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการเป็นอันดับแรกคือ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.21

* นิสิตมหาวิทยาลัยสาขานิเทศการศึกษา และพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: yoshikone_ii@hotmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาสาขานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: jurairat.su@chula.ac.th.

ISSN1905-4491

Abstract

The purpose of this research was to study the instructional supervision needs of teachers in a school cluster 30, Prawet District, Bangkok Metropolitan Administration. The population comprised were 105 teachers in a school cluster 30, Prawet District, Bangkok Metropolitan Administration of which there were five schools: of Surachorakheko School Watthaklam School Khlongmakhamthet School Kotchapuakanusorn School and Khlongpaklak School. The research instrument used was a questionnaire in the form of a checklist, rating scale and open-ended questions. Frequencies, percentages, mean, standard deviation and content analysis were determined for the data.

The research findings were as follows: The overall instructional supervision needs of teachers in a school cluster 30, Prawet District, Bangkok Metropolitan Administration were at the high level. It was shown that the highest needs were for measurement and evaluation with an average of 4.10. Considering these aspects, it was shown that checking the quality of the measurement tools received the highest indication of needs and had an average of 4.24. This was followed by the curriculum with an average of 4.08. Considering these aspects, it was shown that the extra-curricular activities to develop the skills of learners received the highest indication of needs and had an average of 4.21.

คำสำคัญ: ความต้องการ/การนิเทศการสอน/ครู

KEYWORDS: NEEDS/INSTRUCTIONAL SUPERVISION/TEACHERS

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทุกประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่กำลังพัฒนาก็ตาม ล้วนมีการพัฒนาการศึกษาให้มีมาตรฐานและเกิดคุณภาพสูงสุด เพราะการศึกษาถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นการพัฒนาทั้งในส่วนบุคคลและสังคมส่วนรวม จากสภาพปัจจุบันการศึกษาเป็นการสร้างพื้นฐานทางสติปัญญาซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศ

วิธีการพัฒนาครูที่สำคัญวิธีหนึ่ง คือ การนิเทศการศึกษา เพราะการนิเทศการศึกษาเป็นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการทำงานร่วมกันของคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา สิ่งสำคัญของการนิเทศการศึกษาต้องมีการนิเทศการสอนรวมอยู่ด้วย ซึ่งจะเป็นสิ่งกระตุ้นและช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน การนิเทศการสอนมีความสัมพันธ์กับการสอนมากกว่ากับตัวผู้เรียนและเป็นหน้าที่ของบุคลากรภายในโรงเรียนทุกคน การปฏิบัติงานในโรงเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียน ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการนิเทศการสอนในโรงเรียน (Harris อ้างถึงในปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2548)

การนิเทศการสอนนับว่าเป็นงานสำคัญที่ช่วยในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน เพื่อนำมาสู่การพัฒนาคุณภาพอันเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาการศึกษา วิชา เล่าเรียนดี (2550) และปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548) ได้กล่าวถึงการนิเทศการสอนว่ามีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่ง

ปรับปรุงพัฒนาการสอนในโรงเรียน โดยเป็นกิจกรรมซึ่งไม่เป็นการบังคับแต่เป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายในการช่วยเหลือ สนับสนุนในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน โดยมุ่งที่พฤติกรรมการสอนของครูที่จะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน เป็นสำคัญโดยยึดหลักของการนิเทศการสอน คือ หลักแห่งการส่งเสริมความเจริญงอกงามให้แก่ครูและนักเรียน หลักการจัดอย่างเป็นประชาธิปไตย หลักการสร้างขวัญและกำลังใจ หลักการปรับปรุงการเรียนการสอน รวมถึงความร่วมมือการสร้างขวัญและกำลังใจและการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีร่วมกัน เพื่อมุ่งแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การนิเทศการสอนเป็นกระบวนการของการทำงานร่วมกับครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียน ให้มีประสิทธิภาพ ดังที่ กรองทอง จิระเดชากุล (2550) ที่ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศการสอนไว้ว่า การนิเทศการสอนเป็นการปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษา การพัฒนาสถานศึกษา ครู และผู้เกี่ยวข้องเข้าสู่ มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเป็นการประสานงานให้เกิดการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงทุกๆ ด้านตลอดเวลา

การนิเทศการสอนมีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษาอย่างยิ่ง เพราะเป็นการช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนางานในวิชาชีพของตนเองให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันจะช่วย ให้ครูเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ รวมทั้งส่งผลถึงผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ในการนิเทศการสอนให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้นิเทศควรที่จะต้องมีความชำนาญในหลายๆ ด้าน ซึ่งถ้า ผู้นิเทศไม่มีทักษะในการนิเทศการสอนย่อมทำให้การนิเทศไม่ประสบความสำเร็จ Katz and Kahn (1978) จึง กล่าวถึงทักษะในการนิเทศการศึกษาไว้ 3 ทักษะ คือ

1. ทักษะด้านเทคนิค (Technical skill) เป็นความเข้าใจและความสามารถในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการดำเนินการหรือเทคนิค เช่น การรู้จักการอ่าน เขียน พูด ฟัง การจัดลำดับเรื่องเป็น การสาธิต การเขียน แผนภูมิและวาดภาพ การคำนวณเป็น และการเป็นประธานในที่ประชุม
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human skill) เป็นความสามารถที่จะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถ สร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นในคณะทำงาน เช่น การมีความเข้าใจ การรู้จักสังเกต การสะท้อนความรู้สึกและความคิด การมีส่วนร่วมในการอภิปราย
3. ทักษะด้านคตินิยม (Conceptual skill) เป็นทักษะที่เกิดจากการมองเห็นภาพรวมขององค์กรถึง ความสัมพันธ์ในงานแต่ละด้าน การเปลี่ยนแปลงในส่วนใดจะต้องส่งผลกระทบในส่วนใดบ้าง ผู้นิเทศจึงต้องรู้จัก วิเคราะห์ วินิจฉัย วิพากษ์วิจารณ์ได้

จากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2557 ผลการสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเทศ กรุงเทพมหานคร ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของระดับประเทศ โดยมีผล คะแนนปีการศึกษา 2557 อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของระดับประเทศ คือ วิชาภาษาไทย ร้อยละ 41.83 วิชาคณิตศาสตร์ ร้อยละ 33.48 วิชาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 36.37 วิชาสังคมศึกษา ร้อยละ 47.46 วิชาสุขศึกษา

และพลศึกษา ร้อยละ 49.85 วิชาศิลปะ ร้อยละ 38.90 วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ร้อยละ 54.20 วิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 31.37

จากผลการสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เป็นผลมาจากการสอนของครู วิธีการที่จะช่วยให้ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่ดีขึ้นคือการนิเทศการสอน ดังนั้นการพัฒนาครูจึงต้องมีการนิเทศการสอน ซึ่งจะมีการแก้ปัญหาและพัฒนาครูให้มีการปรับปรุงการเรียนการสอนและการศึกษาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความต้องการในการนิเทศการสอนของครูในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาให้มีการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนให้ตรงตามความต้องการของครู อันจะส่งผลในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2558 จำนวน 105 คน ซึ่งประกอบด้วย 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนสุเหร่าจรเข้ขบ (กลางกูรอุปถัมภ์) โรงเรียนวัดตะกล้า โรงเรียนคลองมะขามเทศ โรงเรียนคชเผือกอนุสรณ์และโรงเรียนคลองปึกหลัก
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ในองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนของจำเนียร ศิลปะวานิช (อ้างถึงในรัฐศักดิ์ เจริญศิลป์, 2545) โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้
 - 2.1. ด้านหลักสูตร
 - 2.2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 2.3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
 - 2.4. ด้านการวัดผลและประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2558 จำนวน 105 คน ซึ่งประกอบด้วย 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนสุเหร่าจรเข้ขบ (กุลากรอุปถัมภ์) โรงเรียนวัดตะกล้า โรงเรียนคลองมะขามเทศ โรงเรียนคชเผือกอนุสรณ์และโรงเรียนคลองปึกหลัก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอนของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอน เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questions)

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการการนิเทศการสอนของครู และองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อร่วมกันพิจารณาความถูกต้อง ครบถ้วนตามกรอบแนวคิดและตรวจแก้ไขภาษาให้ชัดเจนและเข้าใจ
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง
4. นำแบบสอบถามไปใช้กับประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิชานิเทศการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัด
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการส่งและเก็บแบบสอบถามคืนโดยผู้วิจัยเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอนของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายเป็นรายชื่อและรายด้าน

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอนของครู ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอในรูปคำบรรยาย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.48 มีอายุระหว่าง 35 - 44 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.29 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.00 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอน 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.76 ระดับชั้นที่มีภาระงานสอนมากที่สุดคือ ป.1 - ป.3 คิดเป็นร้อยละ 36.19 และส่วนใหญ่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 20.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการการนิเทศการสอนของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอนของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม พบว่า ครูมีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความต้องการเป็นอันดับแรกคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 4.10 รองลงมาคือ ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 4.08 และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.98

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอนของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เป็นรายด้าน

ด้านหลักสูตร พบว่า ครูมีความต้องการการนิเทศการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.08 เมื่อพิจารณาความต้องการเป็นรายชื่อ พบว่า ความต้องการเป็นอันดับแรกคือ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.21 รองลงมาคือ การปรับปรุงเนื้อหาและกิจกรรมในหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.18 และอันดับสุดท้ายคือ การบูรณาการสาระการเรียนรู้ในแต่ละวิชาในหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 4.05

ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูมีความต้องการการนิเทศการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.98 เมื่อพิจารณาความต้องการเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการเป็นอันดับแรกคือ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและเทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย 4.27 รองลงมาคือ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด มีค่าเฉลี่ย 4.24 และอันดับสุดท้ายคือ การสอนซ่อมเสริม มีค่าเฉลี่ย 3.31

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูมีความต้องการการนิเทศการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.07 เมื่อพิจารณาความต้องการเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการเป็นอันดับแรกคือ การผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ย 4.23 รองลงมาคือ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ค่าเฉลี่ย 4.16 และอันดับสุดท้ายคือ การนำวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.90

ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ครูมีความต้องการการนิเทศการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 เมื่อพิจารณาความต้องการเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการเป็นอันดับแรกคือ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดผล มีค่าเฉลี่ย 4.24 รองลงมาคือ การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อจัดทำข้อมูลและจัดเก็บข้อมูลการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ย 4.23 และอันดับสุดท้ายคือ วิธีการวัดผลและประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน มีค่าเฉลี่ย 3.80

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอนของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์เนื้อหา มีประเด็นเกี่ยวกับความต้องการดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

- 1) การปรับเนื้อหาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน
- 2) การจัดอบรมเกี่ยวกับการทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของโรงเรียน
- 3) การให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตรลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

- 1) การจัดอบรมและให้ความรู้เรื่องการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้
- 2) การจัดให้มีการนิเทศการสอนภายในกลุ่มเครือข่าย เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน

- 1) การผลิตสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีความแปลกใหม่
- 2) การนิเทศการใช้สื่อการสอนควรมีอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง

4. ด้านการวัดผลและประเมินผล

- 1) การอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร มีข้อควรอภิปรายและเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

จากการวิจัยพบว่าครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร มีความต้องการการนิเทศการสอน ด้านหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความต้องการเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการเป็นอันดับแรกคือ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ของผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นและสำคัญมากเพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ซึ่งการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะเป็นส่วนช่วยส่งเสริมพัฒนาการในทักษะด้านต่างๆ ของผู้เรียน ดังนั้นการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นไม่เพียงจัดแต่เฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใกล้ชิดกับผู้เรียน ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ และจากหลักการจัดการศึกษาในเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ได้เสนอว่า ชุมชนควรเข้ามาช่วยจัดกิจกรรมเสริมให้กับเด็กภายนอกโรงเรียน เช่น สมาคมครอบครัว ชมรมและขบวนการเคลื่อนไหวต่างๆ ของเยาวชน คนสูงอายุและอาสาสมัครอื่น ๆ เป็นต้น สามารถเข้ามามีบทบาทในโครงการต่างๆ ทั้งที่เป็นเรื่องภายในโรงเรียนและเรื่องภายนอกโรงเรียนอย่างมีศักยภาพ ซึ่งจากที่กล่าวมานี้จะเป็นการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดได้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เลือกกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อเสริมประสบการณ์ชีวิต การทำงานร่วมกัน สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

จากการวิจัยพบว่าครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร มีความต้องการการนิเทศการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความต้องการเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการเป็นอันดับแรกคือ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและเทคนิควิธีสอนแบบต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ครูจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนและเทคนิควิธีสอนแบบต่างๆ เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากครูต้องถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจไปสู่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2549) ได้อธิบายว่า การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นกิจกรรมที่ครูและนักเรียนทำร่วมกัน ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่นักเรียนทำและกิจกรรมที่ครูผู้สอนเป็นคนทำ จึงเรียกรวมกันว่านักเรียนเป็นศูนย์กลางของความสนใจ เพราะเป็นกิจกรรมของนักเรียนโดยนักเรียนเพื่อให้นักเรียน โดยครูเป็นผู้ดำเนินการให้กิจกรรมเป็นไปในแนวทางตามที่แผนการสอนและคู่มือเสนอแนะไว้ นักเรียนเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่วางแผนหรือกำหนดไว้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการสอนด้วยวิธีใดๆ ก็ตาม ครูเป็นเพียงผู้ควบคุมและแนะนำเพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรที่

กำหนดไว้ เมื่อครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและเทคนิควิธีการสอนแบบต่างๆ แล้วจะทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ครูเกิดความมั่นใจในตนเองยิ่งขึ้น

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน

จากการวิจัยพบว่าครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร มีความต้องการการนิเทศการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความต้องการเป็นรายข้อ พบว่าความต้องการเป็นอันดับแรกคือ การผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ในการสร้างสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เองนั้นถือเป็นเรื่องที่ดีที่จะขจัดปัญหาการขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนไปได้ส่วนหนึ่ง จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนต้องทราบถึงหลักในการสร้างสื่อการเรียนการสอนที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนการทดลองใช้และการปรับปรุงคุณภาพของสื่อ ครูผู้สอนอาจยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจึงควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาในด้านสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากสื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับนิพนธ์ สุขปรดี (อ้างถึงใน มาหามะสะมาอุ, 2554) กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการสอนไว้ว่าเป็นสื่อถ่ายทอดความรู้และความคิดระหว่างครูกับนักเรียนเป็นเครื่องช่วยให้บทเรียนง่ายขึ้นเพราะสื่อการสอนจะช่วยให้ครูสามารถถ่ายทอดข้อเท็จจริง ทักษะ ทักษะคิด ความรู้ ความเข้าใจ และความซาบซึ้งเห็นคุณค่าในเรื่องราวที่สอน ซึ่งจะเป็นรากฐานให้เกิดความเข้าใจและความจำอย่างถาวร นักการศึกษาที่มีชื่อเสียงของโลกต่างยอมรับและเห็นพ้องกันว่า สื่อการสอนนั้นเป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยให้การสอนได้ผลดีขึ้นในด้านคุณค่าบางประการจากการใช้สื่อการสอน

4. ด้านการวัดผลและประเมินผล

จากการวิจัยพบว่าครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร มีความต้องการการนิเทศการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความต้องการเป็นรายข้อ พบว่าความต้องการเป็นอันดับแรกคือ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดผล ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก การวัดผลและประเมินผลต้องมีความหลากหลาย การวัดและประเมินผลแนวใหม่ยังสามารถทำให้ผู้สอนหาคำตอบได้ว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด โดยเฉพาะเรื่อง การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดผล เพื่อให้แน่ใจว่าแบบทดสอบที่สร้างขึ้นนั้นสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการจะวัดได้หรือไม่ การวัดผลประเมินผลครูจะต้องทราบจุดประสงค์หรือเป้าหมายในการวัดและประเมินผล และสร้างเครื่องมือในการวัดผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเป้าหมาย ครูอาจยังมีความเข้าใจในเรื่องการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดผลน้อย ซึ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อให้ครูสามารถตรวจสอบคุณภาพและวิเคราะห์ประสิทธิภาพของเครื่องมือวัดผลที่ใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ มลิวัลย์ ผิวคราม (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การวัดผลการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการนำผลการวัดที่ได้ไปอธิบาย เปรียบเทียบและ

สรุปเกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆ ที่วัดได้ จึงต้องการความถูกต้อง แม่นยำและเชื่อถือได้ ดังนั้นในการวัดผลจึงต้อง
ขจัดความผิดพลาดโดยพยายามตรวจสอบให้ละเอียดทั้งข้อคำถามแต่ละข้อและคุณลักษณะของเครื่องมือทั้ง
ฉบับ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเครื่องมือวัดผลทุกชนิด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ควรจัดการนิเทศในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยเฉพาะในเรื่องการตรวจสอบคุณภาพ
ของเครื่องมือวัดผล เพื่อให้ครูมีความรู้และความเข้าใจ สามารถตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลของตนเองได้
2. หน่วยงานนิเทศก์ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ควรจัดการนิเทศเพื่อให้ครูมี
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ของผู้เรียน และการผลิต
สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30
สังกัดสำนักการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
2. ควรทำการศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูในกลุ่มเครือข่าย
โรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรองทอง จิระเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร: ธารอักษร
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). *การนิเทศการสอน*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- มลิวัลย์ ผิวคราม. (ม.ป.ป.). *วิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา*. สืบค้นจาก www.ipecp.ac.th/ipecp/cgi-bin/webpili/unit8/level8.html
- มาหามะ สะมาอุง. (2554). *ปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปัตตานี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปัตตานี.
- รัฐศักดิ์ เจริญศิลป์. (2545). *การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูการศึกษาพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนที่เป็นศูนย์กลางทางวิชาการเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ* สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2550). *การนิเทศการสอน สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2549). *เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ*. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟิก.

ภาษาอังกฤษ

Katz, D., & Kahn, R.L. (1978). *Skill of An Effective Administrator*. New York: John Wiley & Sons, Inc.